

Зимово-весняний фольклор

Різдвяний цикл

- Колядки виконувались під час різдва. Молоді люди, переважно хлопці, збирались «дружиною», вибирали ватага — «березу», запрошували музику і обходили всі хати села з піснями і величаннями господарів, за що одержували подарунки.

Разом із співом колядок відбувалися і народні ігрища та вистави.

- Щедрують - напередодні старого Нового року (13 січня), і лише дівчата. Так само як і календарно-обрядові пісні, щедрівки та колядки мають язичницький характер.

- Вертеп (ляльковий театр). Вертепні вистави з'явилися в Україні в першій половині 17 століття та поширилися по всій країні. Це явище цілком самобутнє, національне.

- Ляльки першої частини групуються навколо різдвяної дії, розгортаючи євангельський сюжет про народження Ісуса Христа, про поклоніння йому пастухів і царів-волхвів, про Іродів наказ вирізати віфлеємських немовлят, за що смерть стинала йому косою голову.

РІЗДВЯНИЙ ВЕРТЕП

Перші згадки про різдвяні вертепи в Україні датуються початком XVII ст. Спочатку вертепом називали театр ляльок, у якому розігрували сатирично-драматичні сценки народження Ісуса Христа. З часом ляльки зникли і всі ролі почали виконувати живі актори-аматори

Ангел

Передвісник народження Месії з Різдваною Зіркою, що сповістила світові про народження Ісуса

Чорт

Комічний персонаж, який в кінці вистави забирає душу Ірода в пекло

Три царі

Символізують правителів світу, які побачивши Зірку, прийшли до місця народження Ісуса з дарами

Цар Ірод

Головний негативний персонаж, який полює за маленьким Ісусом і хоче його вбити

Пастух

Перша людина, якій Ангел сповістив про народження Месії

Жид

Позитивно-комічний персонаж, супутник Ірода, по ходу вистави переходить на сторону Ісуса

Смерть

Вбиває Ірода за його гріхи

- На Старий Новий Рік, з 13 на 14 січня, найцікавіші спектаклі “Маланки” можна побачити в Карпатах. В них, як правило, беруть участь тільки молоді хлопці та чоловіки .

● Веснянки, як видно з самої назви, це пісні на честь приходу весни; вони здавна відомі багатьом народам. У різних місцевостях України ці пісні називаються ще гаївками, гагільками, ягільками, яголойками, маївками тощо

.Зародження різних форм хороводів та ігор дослідники відносять до глибокої давнини. Так, розташування колом, рух кола за сонцем походить від магічно-заклиналих дій давніх землеробів, якими намагалися вплинути на природу (ігри «Грушка», «Мак»); шикуння у дві шеренги, які почергово то наступають, то відступають — беруть початок від воєнних ігор («Воротар», «Мости»); розігрування дії в колі — походить від мисливських ігор («Зайчик», «Качур», «Кізлик»)

Звичай водити
хороводи, співати
веснянки і
забавлятися іграми,
приуроченими весні,
зберігся подекуди до
наших днів,
задовольняючи
естетичні потреби
людей, у яких такий
спосіб святкування
приходу весни
шанується як жива
традиція

